

SUNDSVALLS NATURSKYDDSFÖRENING

Hovrättsbacken 14
852 37 Sundsvall

2010-11-01

Till Miljökontoret, Sundsvall

I slutet av augusti hade Naturskyddsföreningen Sundsvall besök av ett par representanter för Naturskyddsföreningens Riksorganisation, i samband med en aktivitet på torget.

Björn Möllersten var en av dem och hade för 12 år sedan i samband med en vattenkraftsresa besökt och studerat Sörforsån.

Han gjorde nu ett nytt studiebesök där och lämnade sedan dessa synpunkter till oss i Naturskyddsföreningen Sundsvall.

Vi vill nu vidareända hans synpunkter och funderingar till Miljökontoret och be er att titta på vad han säger och ge oss era kommentarer.

Vi citerar:

”När Isak och jag besökte Sörforsån rann betydligt mindre vatten i ån än när vi var på platsen i samband med Naturskyddsföreningens vattenkraftsresa i augusti 1998. Det var ju också vad man kunde vänta sig. Kraftverket var helt avstängt, vilket innebär att hela tillrinningen rann i ån. Detta krävdes förmodligen för att den föreskrivna minimitappningen i möjligaste mån skulle uppnås.. Vi diskuterade om en öring skulle kunna ta sig upp genom ån med den aktuella vattenföringen. Vår slutsats blev att det sannolikt var möjligt. Däremot trodde vi inte att det vore möjligt för en öring att ta sig över den enkla damm som finns vid Vikarns utlopp i ån. Och all annan fisk än öring (förutom lax, som inte går upp i Sörforsån) kan definitivt inte komma över tröskeln.. Den avgörande frågan är om öring kan ta sig upp längs Sörforsån och vidare upp genom vattensystemet. Om den inte klarar det, utgör kraftverket det definitiva vandringshinder som vi befarade för 12 år sedan.

Här är några grunduppgifter om Sörforså:

Högsta högvattenföring 38 m³/s
Medelhögvattenföring 15
Medelvattenföring 3,3
Medellågvattenföring 0,60
Lägsta lågvattenföring 0,25

Utbyggnadsvattenföring (alltså vad turbinerna maximalt kan ta emot) 5 m³/s
Minimitappning 15 juli-15 oktober 1,5
Minimitappning övriga året 0,3

I min kartläggning från 1998 står att exploatören föreslog en minimitappning på 0,4 m³/s. Domstolens fastställde alltså en betydligt större minimitappning. Förmodligen skedde det i samförstånd med Bäckström, som under mötet vid Sörforsån personligen garanterade att utbyggnaden inte skulle förstöra naturen. Den föreskrivna minimitappningen ligger långt över vad som är normalt i nya vattendomar. Den motsvarar hälften av medelvattenföringen, medan det vanliga är kanske fem procent.

Eftersom turbinerna maximalt kan svälja 5 m³/s och medelhögwaterföringen är 15 m³/s, tappas betydligt mer än minimitappningen i bäckfåran under en period av okänd längd under våren, gissningsvis från mitten eller slutet av april till mitten av maj, kanske längre. Minimitappningen 16 oktober? 14 juli är något högre än lägsta lågvattenföring och hälften av medellågvattenföringen. Det är så lite att ån förmodligen ser nästan torrlagd ut då.”

Efter vår förfrågan om vi kunde lämna hans uppgifter till er fick vi ytterligare några synpunkter via mail.

”Jag har funderat lite till och vill tillägga att den mest angelägna åtgärden, med gällande vattendom, förmodligen vore att anlägga en fiskväg, så att fisk kan ta sig från Sörforsån upp i Vikarn. Som det nu är, verkar minimitappningen inte tjäna sitt huvudsyfte, nämligen att göra det möjligt för öring att återkolonisera sjösystemet uppströms Sörforsån. Fisk kan tack vare minimitappningen förmodligen ta sig upp till den enkla dammen vid Vikarns utlopp, men sen är det stopp. Vad som saknas är en fiskväg förbi dammen.”

Det vore intressant om Miljökontoret skulle vilja titta lite närmare på hur det ser ut i Sörforsån numera. Följer man vattendomen som man skall?
För Naturskyddsföreningen Sundsvall

Ordförande
Lisbeth Jakobsson

styrelseledamot
Lena Almén

Naturskyddsföreningen Sundsvall
Lisbeth Jakobsson
Båräng 140
865 91 Alnö